

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Lembourn): Herved har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v. (Kildeskat).

Lovforslaget går ud på, at indbetaling af kildeskat fra de indeholdelsespligtige til kildeskattedirektoratet skal foregå kvartalsvis i stedet for som nu hver måned.

De to afgørende problemer ved den månedlige indberetningspligt og opkrævning af kildeskat er dels den omkostningsmæssige og administrationsmæssige belastning for erhvervsvirksomhederne og dels det administrative besvær, der påføres kildeskatteadministrationen, med mange tekniske fejl som resultat.

Adskillige erhvervsorganisationer har foreslået, at arbejdsgiverne fik en mere rimelig kompensation for merarbejdet ved beregning og indeholdelse af kildeskat, og at virksomhedernes administrative arbejde forenkledes. Erhvervenes Fællesudvalg om Skattemålsproblemer og Butikshandelens Fællesråd har derfor anbefalet, at man ændrede den månedlige indberetnings- og indeholdelsespligt til en kvartalsvis.

En overgang til kvartalsvis indbetaling af den indeholdte kildeskat vil give arbejdsgiverne en større renteindtægt end efter gældende lov, idet arbejdsgiverne i øjeblikket opnår en kredit på lidt over en halv måned for månedslønnens vedkommende og en noget længere kredit, hvor lønudbetalingen sker hver eller hver anden uge. En forbedring af denne renteindtægt vil give arbejdsgiverne en mere rimelig godtgørelse for udgifterne ved administrationen af kildeskatten.

Der vil ved indbetaling kun fire gange om året ske en likviditetsforbedring i den private sektor. Denne forbedring modsvares af et tilsvarende regnskabsmæssigt provenutab for staten, men hvis man, samtidig med at man går over til indbetaling fire gange om året, tilrettelægger det således, at de indeholdelsespligtige opdeles i grupper med forskellige afregningsterminer, vil staten i princippet kunne modtage en fuld måneds afregning hver måned. En ordning af denne art vil alene medføre et provenutab fra en halv til en hel måneds A-skat i

det første finansår, hvor der afregnes efter de ændrede regler. Følger man princippet om opdeling af virksomhederne i grupper med forskellige afregningsterminer, vil man også samtidig undgå de likviditetssvingninger i pengesystemet, som følger med længere terminer.

Såvel virksomhedernes som det offentlige arbejde vil blive mindre tidkrævende og mere forenklet, og fejlmulighederne ved databehandlingen vil formindskes.

Ved at gøre betalings- og redegørelsesfrekvenserne ens, og altså efter forslaget kvartalsvis, vil kontrollen med redegørelser og indbetaling lettes, og man vil undgå de administrative vanskeligheder, der i øjeblikket findes på grund af mangelen på sammenhæng mellem frekvenserne for betaling og indberetning.

Lovforslaget vil således imødekomme erhvervenes ønsker om en mere passende kompensation for omkostningerne ved at administrere kildeskatten, det vil gøre det offentlige skatteforvaltning mindre tid- og personalekrævende samt mindske fejlmulighederne ved databehandlingen, og jeg skal derfor anbefale lovforslaget til tingets velvillige behandling.

Boligministeren (Helge Nielsen): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om ejerlejligheder,

forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene,

forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri samt

forslag til lov om midlertidig offentlig støtte til almennyttigt boligbyggeri.

Forslaget om ændring af lov om ejerlejligheder går ud på, at adgangen til at opdele beboelsesejendomme i ejerlejligheder i princippet begrænses til nybyggeriet.

Regeringen anser det for rimeligt, at der nu kommer til at gælde ensartede regler for hele landet, således at det ikke skal bero på forholdene i den enkelte kommune, om tilladelse til opdeling af ældre udlejningssejendomme i ejerlejligheder kan opnås.

For at opnå dette foreslås det, at kun ejendomme, der er opført efter ejerlejlighedslovens ikrafttræden den 1. juli 1966, fremtidig skal kunne opdeles i ejerlejligh-

[Boligministeren.]

heder, mens ældre beboelsesejendomme i almindelighed ikke kan opdeles.

Forslaget indeholder endvidere efter indstilling fra borgerrepræsentationen i København en bestemmelse om, at en køber af en ejerlejlighed skal have tilstrækkelige oplysninger om de økonomiske forpligtelser, som køberen står over for at skulle påtage sig.

I tilknytning til ændringerne i ejerlejlighedsloven foreslås i lovforslaget om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene en ophævelse af den særlige regel om, at en ejer i visse kommuner skal indhente kommunalbestyrelsens godkendelse til opdeling — også af nye ejendomme — i ejerlejligheder.

De ældre beboelsesejendomme, der allerede er opdelt i ejerlejligheder, berøres ikke af de lovændringer, jeg hidtil har nævnt.

Udbuddet af ældre ejerlejligheder har imidlertid i kommuner med boligmangel gjort det vanskeligere for familier med lave indkomster at få bolig i den ældre boligmasse. For at modvirke dette, er der i lovforslaget om ændring af boligreguleringsloven indsat en bestemmelse, der giver kommunalbestyrelsen mulighed for at sikre, at en ejerlejlighed, der er udlejet ved lovforslagets fremsættelse, fortsat skal holdes udlejet i de første 5 år.

Regeringen er klar over, at man herved udskyder det tidspunkt, hvor beboerne i en ejerlejlighedsejendom kan få flertal i ejerlejlighedsforeningens bestyrelse, men har fundet denne bestemmelse hensigtsmæssig i en situation med mangel på boliger til udleje.

Den nye bestemmelse sikrer de ejere, der allerede bor i deres ejerlejligheder, ret til frit at sælge dem til nye ejere, som kan flytte ind og bo i ejerlejlighederne. Bestemmelsen gælder alene de ejerlejligheder, der i dag ejes af personer, der ikke selv bor i dem. Begrænsningen gælder ikke i de nye ejendomme, der efter det nye ejerlejlighedslovforslag frit kan opdeles i ejerlejligheder.

Forslaget til ændring af boligreguleringsloven tager dernæst sigte på at ophæve den særlige adgang til genudlejningsforhøjelse, der blev gennemført under den forrige regering. Forslagets gennemførelse betyder, at

man i de kommuner, der har huslejeregulering, vender tilbage til den ordning, der var forudsat i boligforliget. Lejen kan ved genudlejning forhøjes til den ansatte lejeværdi, mens den yderligere forhøjelse på 25 pct. ikke fremtidig kan gennemføres. De genudlejningsforhøjelser, der lovligt er gennemført, inden den nye lov træder i kraft, berøres ikke af forslaget.

Forslaget til lov om ændring af lov om boligbyggeri indeholder en tilsvarende bestemmelse om ophævelse af de særlige bidrag til Boligselskabernes Landsbyggefond, der skulle betales af lejere af genudlejede lejligheder i det almennyttige byggeri.

Ophævelsen vil indebære, at der efter lovens ikrafttræden ikke skal ske forhøjelse af lejen ved genudlejning af ledige lejligheder i almennyttigt byggeri. Da også pligten til indbetaling af bidrag for lejligheder, der er genudlejet inden lovens ikrafttræden, bortfalder, må lejeforhøjelsen i disse lejligheder bortfalde for fremtiden. Princippet om, at lejen for de enkelte lejligheder i en almennyttig boligejendom skal svare til lejlighedernes indbyrdes værdi, kan således igen komme til at gælde.

De genudlejningsbidrag, der foreslås ophævet, er imidlertid det økonomiske grundlag for den særlige støtteordning for store lejligheder i nyt almennyttigt byggeri med udlejningsvanskeligheder, som lovændringen af 9. juni i år skabte mulighed for at gennemføre.

De nærmere retningslinjer for denne långivning er fastsat i boligministeriets bekendtgørelse af 28. juni 1971, hvor det bl. a. er bestemt, at de samlede udlån ikke må overstige 75 mill. kr.

Udlånsordningen har været i kraft siden 1. august i år, og i den forløbne tid har landsbyggefonden disponeret over samtlige udlånsmidler ved tilsagn om lån, der løbende skal komme til udbetaling i tiden indtil udgangen af 1974.

Ved ophævelsen af de særlige genudlejningsbidrag som skulle danne det økonomiske grundlag for støtteordningen, vil landsbyggefonden blive afskåret fra at indfri de påtagne forpligtelser. Der påregnes ved årets udgang kun at være indgået genudlejningsbidrag på ca. 5 mill. kr. i fonden. Det foreslås derfor, at de resterende 70

[Boligministeren.]

mill. kr. stilles til rådighed for fonden i form af et statslån, der ydes på samme vilkår som gældende i forholdet mellem landsbyggefonden og boligselskaberne.

En vurdering af ordningen må ske på baggrund af, at den kun har været i kraft nogle få måneder, og at det derfor er vanskeligt at danne sig et endeligt skøn over dens virkninger. Det kan dog allerede nu konstateres, at låneordningen i adskillige tilfælde har virket fuldt ud efter sin hensigt, men samtidig må det erkendes, at den i andre tilfælde — i hvert fald indtil nu — ikke helt har kunnet afhjælpe udlejningsvanskelighederne. Der står stadig ledige lejligheder i en del byggerier såvel i hovedstadsområdet som det øvrige land.

Det er derfor regeringens opfattelse, at der er behov for en vis videreførelse af den hidtidige midlertidige støtteordning.

Der foreslås derfor ved det samtidig fremsatte forslag til lov om midlertidig offentligt støtte til almennyttigt boligbyggeri åbnet mulighed for i den kommende 3 års periode at yde statslån på i alt indtil 50 mill. kr. til Boligselskabernes Landsbyggefond til yderligere udlån til boligselskaberne til imødegåelse af konstaterede udlejningsvanskeligheder.

Lovforslaget er i princippet en videreførelse af den hidtidige låneordning. Forslaget åbner dog også adgang til at yde støtte til betaling af beboerindskud. De forholdsvise høje indskud i nybyggeriet synes i mange tilfælde at udgøre en væsentlig hindring for fuld udlejning.

I tilslutning hertil vil jeg i øvrigt gerne nævne, at der har vist sig behov for at yde beboerindskudslån i medfør af kap. XIII i lov om boligbyggeri ikke blot til boligsøgende i det almennyttige boligbyggeri, men også til boligtagere i bl. a. de såkaldte beskyttede boliger i almennyttige institutioner. Dette har rejst visse fortolkningsmæssige problemer, og jeg vil i forbindelse med lovforslagenes behandling i boligudvalget gerne drøfte dette spørgsmål med udvalget med henblik på spørgsmålets løsning.

Forslaget om ændring af lov om boligbyggeri indeholder endelige bestemmelser om, at den rentelåneordning, der skal træde

i kraft 1. april 1972, afløses af en rentesikringsordning, hvorefter der ydes fuld rentesikring i 6 år efterfulgt af en aftrappingsperiode på mindst 3 år. Samtidig foreslås basisrenten for beregning af rentesikring nedsat fra 6½ til 5½ pct. også for det byggeri, som har fået tilsagn om rentesikring efter 1. april 1968.

Forslaget tager i sammenhæng med den særlige midlertidige støtteordning for det almennyttige byggeri, jeg lige har omtalt, sigte på i den nærmeste tid at løse de kritiske situationer med høje huslejer og udlejningsvanskeligheder, der er opstået inden for det almennyttige boligbyggeri.

Den rentelåneordning, som den tidligere regering fik gennemført, kan ikke bidrage hertil.

Den forbedrede rentesikringsordning kan derimod i sammenhæng med forslaget om en midlertidig støtteordning give baggrund for at sikre det almennyttige byggeris fortsættelse, indtil mere langsigtede almindelige boligpolitiske foranstaltninger kan træde i kraft, når boligforligets bestemmelser udløber. Den nu foreslåede rentesikringsordning forudsættes derfor foreløbig anvendt som grundlag for tilsagn om rentesikring indtil udgangen af finansåret 1973-74, således at dens eventuelle fortsættelse ud over dette tidspunkt må afhænge af, hvilke boligpolitiske foranstaltninger der til dette tidspunkt måtte være gennemført til sikring af tilfredsstillende forhold for det nødvendige almennyttige nybyggeri.

Der er ikke i forslaget foreslået nogen udvidelse af kvotaen på 13.000 lejligheder årligt. Det er ikke udtryk for, at der ikke er behov for en sådan udvidelse, men ved overvejelserne herom må selvsagt også den vanskelige økonomiske situation tages i betragtning.

Mine overvejelser går derfor ud på foreløbig at undersøge mulighederne for at lade en del af de enkeltværelser, der kan opføres i almennyttigt byggeri inden for de gældende rammer bl. a. til uddannelsessøgende, understøtte som egentlige små 1 værelses lejligheder og udvide det almennyttige byggeris kvota under hensyn hertil.

Regeringen er af den opfattelse, at de foreslåede midlertidige driftslån og den forbedrede rentesikringsordning, der efter forslaget skal have en vis tilbagevirkende

[Boligministeren.]

kraft, sammen med den forbedring af bolig-sikringsreglerne, som statsministeren bebudede i sin erklæring i folketinget den 19. oktober, og som jeg agter at fremsætte lovforslag om i løbet af kort tid, vil give en væsentlig forbedring af den jævne befolkningens mulighed for at skaffe sig bolig. Herved vil de tomme lejligheder lettere kunne udlejes, og udlejningen i den almenyttige sektor vil i højere grad kunne ske til de befolkningsgrupper, som lejlighederne er bestemt for.

De 4 lovforslag, der forelægges for det høje ting, må — som jeg allerede har fremhævet — bedømmes som forslag til en midlertidig løsning af nogle af de akutte boligproblemer. De gør ikke krav på at være den endelige løsning af disse spørgsmål, og der er mange andre forhold inden for boligområdet, der kræver ny eller ændret lovgivning.

Jeg kan i denne forbindelse nævne, at jeg forleden har bedt Grundejernes Landsforbund og Lejernes Landsorganisation om i forening at søge udformet forslag til regler om beboerdemokrati i private udlejnings-ejendomme. Jeg håber, at parterne kan enes herom, således at de fornødne ændringer af lov om leje kan søges gennemført i indeværende samling.

Med hensyn til de mere langsigtede opgaver vil jeg henvise til, at de boligpolitiske aftaler af januar 1966 forudsætter, at den lovgivning, som disse aftaler resulterede i med henblik på en normalisering af boligmarkedet, tages op til overvejelse i god tid før udløbet af den 8 års periode, hvori reglerne skulle gælde.

Regeringen har derfor besluttet at søge nedsat et udvalg med den opgave at tage hele boligpolitikken op til principiel overvejelse i lys af den stedfundne udvikling. Udvalget skal fremkomme med forslag med henblik på senest ved normaliseringsperiodens udløb at søge gennemført sådanne langsigtede boligpolitiske foranstaltninger, som kan sikre befolkningen tilfredsstillende boligforhold i overensstemmelse med den enkeltes økonomi og familieforhold.

Det er mit håb, at man gennem dette udvalgsarbejde i et frugtbart og fordomsfrit samarbejde mellem politikere og organisationsfolk vil kunne tilvejebringe de fornødne

forudsætninger for, at folketinget med bred tilslutning kan gennemføre den fornødne reformlovgivning på dette vanskelige område.

Om de 4 nu forelagte lovforslag tillader jeg mig i øvrigt at henvise til forslagenes tekst og bemærkninger. Jeg anbefaler forslagene til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Ministeren for offentlige arbejder (Kampmann): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om private fællesveje. (Privatvejslov).*

Forslaget er udarbejdet på grundlag af udkast til lov om private fællesveje, som indeholdes i betænkning nr. 367/1964 om private fællesveje og vejbidrag, og som er afgivet af ministeriet for offentlige arbejders vejlovsudvalg af 1951 som led i udvalgets gennemgang af vejlovgivningen.

Forslaget går ud på at samle reglerne om private fællesveje, der i dag findes spredt i flere forskellige love og vedtægter, i én lov.

Formålet hermed er bl. a. at søge gennemført ensartede bestemmelser på dette område og derved at fjerne den hidtidige, ikke altid lokalt begrundede, uensartethed i de kommunale vejvedtægter.

Forslaget omfatter regler om udlæg, anlæg, istandsættelse og vedligeholdelse af private fællesveje samt bestemmelser om særlig råden over disse veje, men opretholder den hidtidige principielle forskel på bestemmelser for veje i bymæssige områder og i det åbne land.

Forslaget er et led i den samlede vejlovgivning og skal som sådant ses i sammenhæng med forslag til lov om grundejerbidrag til offentlige veje, som ligeledes er udarbejdet på grundlag af den fornævnte betænkning, og som agtes fremsat for folketinget senere i indeværende folketingssamling samtidig med forslag til lov om ændring af lov om offentlige veje.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Økonomi- og budgetministeren (Per Hækkerup): Hermed skal jeg tillade mig for det høje ting at forelægge *forslag til lov om udmøntning af en skillemønt i anledning af kongens 25 års regeringsjubilæum* den 20.